

Р І Ш Е Н Н Я

КОЛЕГІЇ МІНІСТЕРСТВА МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

« 27 » листопада 2017 року

№ 7-2/4/17

Про антидопінгову діяльність
у спорті

Заслухавши та обговоривши інформацію першого заступника Міністра молоді та спорту Гоцула І. Є.,

КОЛЕГІЯ УХВАЛЮЄ:

1. Інформацію першого заступника Міністра молоді та спорту Гоцула І.Є. "Про антидопінговий контроль у спорті" взяти до відома (довідка додається).

2. Питання боротьби з допінгом у спорті вважати одним із головних пріоритетів в діяльності Міністерства молоді та спорту за участю органів державного управління з питань фізичної культури і спорту обласних державних адміністрацій та м. Києва та органів місцевого самоврядування, Національного олімпійського комітету, Національного комітету спорту інвалідів, Спортивного комітету, національних федерацій з видів спорту, інших учасників фізкультурно-спортивного руху.

3. Схвалити проведену Міністерством молоді та спорту роботу щодо підтвердження статусу відповідності країни вимогам Всесвітнього антидопінгового кодексу та практику взаємодії із Всесвітньою антидопінговою агенцією (далі - ВАДА) і Радою Європи з удосконалення антидопінгового законодавства України.

4. Рекомендувати Департаменту олімпійського спорту, Національному антидопінговому центру (далі - НАДЦ):

вжити заходів щодо внесення змін до Закону України "Про антидопінговий контроль у спорті" з урахуванням рекомендацій ВАДА та Ради Європи, а також інших нормативно-правових документів для посилення відповідальності за порушення антидопінгового законодавства;

забезпечити участь представників України у заходах ВАДА, Ради Європи та інших міжнародних організацій з питань боротьби з допінгом у спорті;

налагодити ефективну взаємодію із заінтересованими центральними органами виконавчої влади щодо впровадження антидопінгових програм у різних сферах діяльності;

забезпечити координацію роботи з імплементації Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті;

порушити клопотання перед Міністерством освіти і науки щодо включення до навчальних програм закладів освіти окремого розділу з інформування учнів та студентів про боротьбу з допінгом;

налагодити обмін інформацією про незаконний обіг медичних засобів та наркотичних речовин, які віднесені до допінгу, та про причетних до цього осіб з відповідними підрозділами МВС, СБУ та Митної служби;

порушити клопотання перед Міністерством охорони здоров'я щодо активізації роботи лікарсько-фізкультурних диспансерів у питаннях боротьби з допінгом та

започаткування за участю МОЗ створення електронної бази даних медичних препаратів першої необхідності, які не містять заборонених речовин;

здійснити заходи щодо проведення аналізів на біологічний паспорт спортсмена акредитованою ВАДА лабораторією.

5. Рекомендувати НАДЦ:

продовжити практику проведення освітніх заходів з питань боротьби з допінгом серед членів національних збірних команд, національних федерацій з видів спорту, закладів освіти, територіальних органів державного управління з питань фізичної культури і спорту та органів місцевого самоврядування;

при складанні планів розподілу тестувань на 2018 та наступні роки враховувати рекомендації ВАДА щодо першочергового включення до такого плану тестування пріоритетних видів спорту;

при формуванні проектних показників державного бюджету враховувати кошти на щорічне збільшення кількості тестувань допінг-проб;

запровадити з 2018 року практику забору допінг-проб крові для визначення гормону росту та біологічного паспорта спортсмена, у тому числі в частині забезпечення виконання необхідної кількості додаткових аналізів у процентному співвідношенні в залежності від дисципліни з урахуванням технічних документів ВАДА;

продовжити розширення співпраці з антидопінговими організаціями європейських країн, зокрема у сфері освітніх програм, обміну досвідом, взаємних тестувань атлетів;

розширити координацію з планування тестувань з міжнародними спортивними федераціями;

здійснити заходи щодо відповідності технічним документам ВАДА в частині виконання умов стосовно необхідної кількості допінг-проб.

6. Рекомендувати органам державного управління з питань фізичної культури і спорту обласних державних адміністрацій та м. Києва:

до регіональних програм розвитку включати питання антидопінгової діяльності, зокрема проведення семінарів для спортсменів та тренерів, інших учасників фізкультурно-спортивного руху, сплати допінг-проб, санкцій для осіб, які порушили антидопінгове законодавство;

посилити відповідальність керівників закладів фізичної культури і спорту щодо дотримання антидопінгового законодавства.

7. Рекомендувати національним федераціям з видів спорту:

надавати оперативну інформацію Міністерству молоді та спорту і НАДЦ щодо випадків порушення членами федерацій антидопінгового законодавства, зокрема встановлення ВАДА позитивних проб та здійснені санкції до осіб, які порушили антидопінгове законодавство;

проводити роз'яснювальну роботу серед членів федерацій щодо недопущення порушення антидопінгових правил;

передбачати видатки на проведення допінг-тестувань в акредитованих ВАДА лабораторіях.

8. Контроль за виконанням цього рішення покласти на першого заступника Міністра молоді та спорту Гоцула І. Є.

Голова Колегії,
Міністр молоді та спорту України

І. О. Жданов

Довідка про антидопінговий контроль у спорті

Антидопінговий контроль у спорті в Україні здійснюється відповідно до міжнародних документів та чинного законодавства України, а саме:

Антидопінгової конвенції, прийнятої у Страсбурзі 16 листопада 1989 року та ратифікованої Законом України від 15 березня 2001 року № 2295-III, основною метою якої є вжиття заходів для зменшення та остаточного усунення допінгу із спорту;

Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті, ратифікованої Законом України від 03 серпня 2006 року № 68-V, основною метою якої є сприяння попередженню використання допінгу в спорті і боротьба в інтересах його викорінення в рамках стратегії та програми діяльності ЮНЕСКО у сфері фізичного виховання і спорту;

Закону України від 7 лютого 2017 року № 1835-VIII "Про антидопінговий контроль у спорті", який визначає правові та організаційні засади здійснення антидопінгового контролю в Україні, участі відповідних закладів, установ та організацій у профілактиці, запобіганні застосуванню та поширенню допінгу у спорті;

статті 323 Кримінального кодексу України "Спонування до застосування допінгу".

У 1999 році напередодні XXVII Олімпіади в Сіднеї з ініціативи Міжнародного олімпійського комітету (МОК) була заснована Всесвітня антидопінгова агенція (ВАДА).

Питання боротьби з допінгом у спорті включено до Олімпійської хартії, де визначена чітка позиція МОК щодо застосування допінгу, дотримання положень Всесвітнього антидопінгового кодексу та захисту "чистих" спортсменів і цілісності спорту в процесі боротьби з допінгом у спорті.

Основним документом ВАДА є Всесвітній антидопінговий кодекс, яким встановлюються основні принципи розробки узгоджених антидопінгових політик, правил і регламентів спортивних організацій і органів державної влади. Кодекс діє спільно з п'ятьма міжнародними стандартами, уніфікуючи діяльність антидопінгових організацій в різних сферах: стандарт тестувань і розслідувань, стандарт лабораторій, стандарт терапевтичного використання, заборонений список, а також стандарт конфіденційної інформації.

Орган управління ВАДА – рада засновників у кількості 38 членів, з яких 11 осіб представляють західну Європу, 5 – східну Європу, 2 - США, 2- Канаду, 2 – Турцію, ряд інших країн представлені однією особою. ВАДА очолює віцепрезидент МОК Крейг Ріді.

Фінансування ВАДА здійснюється на 50% МОК, 50% - країнами-учасниками. Україна щорічно виплачує внесок ВАДА у сумі близько 108 тис. доларів.

Основна діяльність ВАДА включає наукові дослідження, освітні програми, впровадження антидопінгових заходів та моніторинг відповідності Кодексу.

ВАДА створила та підтримує (адмініструє) систему ADAMS (The Anti-Doping Administration & Management System). ADAMS – це глобальна база даних, яка складається з таких модулів: інформація про місцезнаходження спортсмена, модуль з терапевтичного використання, модуль планування тестувань та обробки результатів, модуль лабораторних результатів. За допомогою ADAMS координується антидопінгова діяльність в усьому світі.

ВАДА проводить освітні заходи і методичну підтримку, акредитує антидопінгові лабораторії та оцінює роботу національних антидопінгових організацій різних країн та міжнародних федерацій.

Невід'ємною частиною Антидопінгової конвенції та Міжнародної антидопінгової конвенції є список заборонених речовин та методів (міжнародний стандарт), який щорічно затверджується ВАДА, та міжнародний стандарт з терапевтичного використання заборонених речовин.

У 2015 році ВАДА затвердила зразок Антидопінгових правил, до яких приєдналися 136 міжнародних спортивних федерацій.

Протягом свого існування ВАДА займає принципову позицію щодо боротьби із вживанням заборонених препаратів та використанням заборонених методів.

Після оприлюднення у 2015 році звіту комісії ВАДА з розслідування діяльності Російської антидопінгової агенції, який містив звинувачення щодо масових та систематичних порушень антидопінгового законодавства російськими атлетами та втручання державних органів в регулювання цього процесу, ВАДА зайняла ще більш жорстку позицію в питаннях боротьби з допінгом у спорті.

Усі антидопінгові правила, як міжнародних спортивних організацій, так і національних, гармонізовані, їх виконання контролюється ВАДА та Радою Європи.

У період з 2014 по 2016 рік у світі було проведено 676 688 тестувань, внесених до системи "ADAMS" (у тому числі: 2014 р. – 217 762; 2015 р. – 229 412; 2016 р. - 229 514), виявлено 7841 позитивну допінг-пробу (у тому числі: 2014 р. – 2 287; 2015 р. – 2 522; 2016 р. – 3 032), за результатами яких дискваліфіковано 3 111 спортсменів (2014 р. – 1 462; 2015 р. – 1 649; 2016 – дані не опубліковані ВАДА). Разом з тим із 676 688 відібраних допінг-проб 2 981 показали атиповий результат аналізу (2014 р. – 491; 2015 р. – 1 905; 2016 р. – 585).

Відповідно до Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті, з метою координації дій на національному та міжнародному рівнях держави-учасниці зобов'язуються дотримуватися принципів Кодексу як основи для вживання заходів у сфері законодавства, нормативно-правового регулювання, політики й адміністративної практики (ст. 4, 5).

Також держави-учасниці забезпечують застосування цієї Конвенції шляхом координації дій всередині країни. Для виконання своїх зобов'язань згідно з цією Конвенцією держави-учасниці можуть використовувати антидопінгові організації, а також спортивні організації і установи (ст. 5).

Україна, приєднавшись до загальної системи боротьби з допінгом у спорті, проводить планомірну цілеспрямовану роботу в цьому напрямку.

Постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2002 р. № 1063 утворений Національний антидопінговий центр (далі – НАДЦ), основними завданнями якого є профілактика, запобігання застосуванню і розповсюдженню допінгу в спорті, засобами досягнення чого є проведення освітніх заходів, робота із засобами масової інформації, проведення тестувань спортсменів, імплементація нормативних документів ВАДА (Всесвітнього антидопінгового Кодексу, Забороненого списку та інших міжнародних стандартів).

З 2015 року представники України постійно беруть участь у заходах Ради Європи з питань боротьби з допінгом, а саме у засіданнях Європейського Комітету з питань Всесвітньої антидопінгової агенції (САНАМА) – три рази на рік та моніторингової групи антидопінгової конвенції Ради Європи (Т-DO) – два рази на рік.

Після візиту групи експертів ВАДА у жовтні 2015 року Національний антидопінговий центр (далі – НАДЦ) отримав звіт з рекомендаціями щодо приведення антидопінгової програми у відповідність з вимогами Кодексу. У звіті надано рекомендації для покращення антидопінгової програми, зокрема:

використання ВАДА акредитованих лабораторій для аналізу проб спортсменів,

впровадження та визнання федераціями з видів спорту Антидопінгових правил,

становлення незалежних дисциплінарної та апеляційної антидопінгових комісій,

збільшення кількості тестувань.

Розроблені та затверджені єдині обов'язкові до застосування Національні антидопінгові правила, що схвалені ВАДА, до яких приєдналися національні спортивні федерації.

На виконання вимог Кодексу ВАДА, НАДЦ у листопаді 2015 року було здійснено роботу з національними федераціями з видів спорту з метою приведення діючої в Україні усталеної системи розгляду випадків можливих порушень антидопінгових правил з боку учасників організованого спортивного руху у відповідність з існуючою у світі практикою, тобто розгляду цих питань спеціальними професійними дисциплінарними органами під егідою національної антидопінгової організації, а не кожною федерацією окремо і, в багатьох випадках, виконавчими, а не дисциплінарними органами.

Спільно з НОК та Мінмолодьспортом створено Дисциплінарну антидопінгову та Апеляційну антидопінгову комісії, затверджено Положення, згідно з яким діятимуть ці дисциплінарні органи.

Згідно з Положеннями про Дисциплінарну антидопінгову та Апеляційну антидопінгову комісії, до їх складу входять найдосвідченіші спеціалісти у сфері спорту, – медики, спортивні функціонери та правники, по шість осіб – дві з медичною освітою, дві з юридичною, дві особи із числа спортивних функціонерів. Завданням комісій є розгляд переданих їй НАДЦ справ, які стосуються можливого порушення одного або декількох антидопінгових правил, передбачених у Національних антидопінгових правилах, колегіями з трьох осіб.

Після передачі справи до Антидопінгової комісії НАДЦ, відбувається заслуховування обвинуваченої особи у порядку, встановленому Положенням, і виноситься мотивоване рішення щодо того, чи мало місце порушення антидопінгових правил і яка санкція має бути застосована до особи з урахуванням всіх обставин справи. Таке рішення може бути оскаржене зацікавленими особами до Апеляційної антидопінгової комісії протягом 21-го дня. Рішення Апеляційної комісії може бути оскаржено до Міжнародного спортивного арбітражного суду зацікавленими особами, включаючи ВАДА та міжнародну федерацію спортсмена, у відповідність з Положеннями Кодексу ВАДА та Кодексу спортивного арбітражу.

25-28 травня 2016 р. Україну відвідала делегація представників ВАДА та Національного антидопінгового агентства Німеччини (НАДА). Основною метою приїзду був моніторинг розвитку антидопінгової програми України та налагодження співробітництва із німецькими колегами. Під час візиту було домовлено про підписання договорів про співробітництво. У жовтні 2016 року підписано тристоронню угоду про співробітництво між ВАДА, НАДА та НАДЦ. В результаті спільної роботи Мінмолодьспорту, НАДЦ та НАДА над проектом угоди про співпрацю між антидопінговими організаціями України та Німеччини було підписано такий договір під час чергового засідання Моніторингової групи Антидопінгової конвенції Ради Європи (Т-DO), яке відбулося у м. Києві 7 листопада 2016 р. За умовами, НАДА повинна надати послуги з навчання персоналу НАДЦ, впровадження уніфікованої антидопінгової програми (тобто планування тестування, створення пулу тестування спортсменів, забору проб та обробку результатів тестування, для чого мають бути створені відповідні відділи у структурі НАДЦ та незалежні дисциплінарні комісії першої та апеляційної інстанції).

НАДЦ постійно підтримує зв'язок із європейським офісом ВАДА (Лозанна) та з відділом дотримання Кодексу та правових питань ВАДА (Монреаль) в частині інформування про поточну роботу і за іншими напрямками (становлення дисциплінарної та апеляційної антидопінгових комісій, реалізація освітніх програм, діяльність комітету з терапевтичного використання).

У червні 2016 року в Україні з робочим візитом перебували представники делегації Ради Європи, які ознайомилися із проведеною роботою в напрямку імплементації Україною конвенцій.

Мінмолодьспорт за активної підтримки Національного олімпійського комітету (НОК), участі відділу спортивних конвенцій Ради Європи 7-8 листопада 2016 року вперше провело в Україні засідання Європейського Комітету з питань Всесвітньої антидопінгової агенції (САНАМА) та моніторингової групи антидопінгової конвенції. Участь у засіданнях взяли більше 70 учасників з усієї Європи, представники УЄФА, інституту Національних антидопінгових організацій та керівництво Європейського офісу ВАДА.

13-14 липня 2017 року відбувся візит до України експертів Ради Європи щодо боротьби з допінгом у спорті. Представники Мінмолодьспорту, НОК, НАДЦ, Міністерства освіти і науки, Міністерства охорони здоров'я, Служби безпеки, Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції, а також

Секретаріату Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Верховної Ради України обговорили питання, пов'язані з вдосконаленням національного антидопінгового законодавства та розробки нових проектів нормативних актів у сфері боротьби з допінгом на виконання Україною положень Антидопінгової конвенції Ради Європи. 11-12 жовтня відбувся повторний візит експертів Ради Європи щодо боротьби з допінгом у спорті, за результатами якого на початку листопада 2017 року експертами був підготовлений проект нового Закону України "Про запобігання допінгу в спорті".

Також у поточному році нового рівня набула співпраця України з фондом ЮНЕСКО з викорінення допінгу в спорті. НАДЦ подав заявку на отримання допомоги для розвитку освітніх програм. За повідомленням Секретаріату ЮНЕСКО від 21 липня 2017 року, була задоволена заявка від України (№ 1356) на отримання фінансової допомоги (у сумі близько 11 тис. доларів) на розвиток освітніх програм від Фонду ЮНЕСКО. У вересні заповнені та передані до Секретаріату ЮНЕСКО необхідні форми отримувача гранту (НАДЦ). Програма розрахована на півроку та розпочнеться з січня 2018 року.

У 2017 році за ініціативи Мінмолодьспорту:

прийнята нова редакція Закону України "Про антидопінговий контроль у спорті" та утворена Наглядова рада антидопінгового контролю;

внесені зміни до Положення про НАДЦ та Указу Президента України "Про державні стипендії чемпіонам і призерам Олімпійських, Паралімпійських та Дефлімпійських ігор";

питання боротьби з допінгом постійно включаються до Протокольних рішень Організаційного комітету з підготовки та участі спортсменів України в Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту, Всесвітніх іграх з єдиноборств, Всесвітніх універсиадах, чемпіонатах світу та Європи, нормативно-правових документів Мінмолодьспорту.

Існують норми, що дозволяють позбавляти стипендії тренерів, які забезпечують підготовку спортсменів до участі в Олімпійських та Паралімпійських іграх у разі порушення антидопінгового законодавства.

Наказом Міністра молоді та спорту утворена Робоча група, яка є національною платформою відповідності вимогам Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті (Конвенція ЮНЕСКО), до складу якої увійшли представники Міністерства охорони здоров'я, Міністерства освіти і науки, СБУ, МВС, Нацполіції.

Проведена Мінмолодьспортом та НАДЦ робота дозволила ВАДА визнати Україну країною, що відповідає Кодексу.

У квітні – травні 2017 року НАДЦ, відповідно до вимог ВАДА щодо моніторингу відповідності Кодексу, шляхом заповнення запитальника ВАДА – Code Compliance Questionnaire, надав ВАДА інформацію про антидопінгову діяльність в Україні. У процесі подальшого опрацювання НАДЦ врахував всі зауваження ВАДА щодо імплементації важливих рекомендацій ВАДА у сфері обробки результатів, планування тестувань, розробки системи оцінки ризиків та планів розподілу тестувань. В результаті ВАДА електронним листом від

01 грудня 2017 року повідомило, що коригуючі дії Мінмолодьспорту та НАДЦ визнані достатніми.

НАДЦ розробляється та реалізується національна антидопінгова програма, постійно проводяться семінари, навчальні конференції; співробітники Центру беруть участь в нарадах федерацій з олімпійських та неолімпійських видів спорту, проводять роз'яснювальну роботу серед членів національних збірних команд, лікарів ДЗ "Український медичний центр спортивної медицини", представників національних спортивних федерацій, студентів вищих навчальних закладів м. Києва з різних питань, серед яких: правова інформація, Кодекс ВАДА, антидопінгові правила; права і обов'язки спортсменів та персоналу спортсменів; наслідки порушення антидопінгових правил; збиток, що наноситься допінгом етичним цінностям спорту; наслідки застосування допінгу для здоров'я; список заборонених речовин і методів; процедури отримання дозволів на терапевтичне використання; процедури допінг-контролю; інформація про харчові добавки.

Протягом 2017 року проведено 42 семінари-наради, де були присутні понад 600 осіб - членів збірних команд та національних федерацій з видів спорту.

Протягом останніх 3-х років проведено більше 90 семінарів для національних спортивних федерацій, тренерського складу та спортсменів (2015 р. - 22; 2016 р. - 30; 2017 р. - 40), в яких взяло участь близько 1350 осіб (2015 р. - 300; 2016 р. - 450; 2017 р. - 600).

У 2017 році здійснено випуск тематичної літератури: буклети "Інформація про місцезнаходження спортсмена", "Дозвіл на терапевтичне використання", "Процес допінг-контролю", "Антидопінг", "Обережно, допінг"; брошури "Всесвітній антидопінговий кодекс", "Міжнародний стандарт з тестувань та розслідувань", "Заборонений список 2017", "Заборонений список 2018", "Міжнародний спортивний арбітраж", які розповсюджуються серед під час проведення семінарів та надаються тренерському складу національних збірних команд.

З метою просування акредитаційного процесу ВАДА розпочато розробку методики визначення параметрів крові для контролю біологічного паспорта спортсмена. Інстальовано додаткове програмне забезпечення для проведення аналізу параметрів крові, вказаних у Технічних документах ВАДА. Проведено два сумісних науково-практичних семінари з клініко-діагностичними лабораторіями Центру профілактики СНІДу та Інституту серця. На основі спілкування з іноземними лабораторіями, які мають статус WADA Approved Laboratory, та вивчення відповідних Технічних документів ВАДА, визначено основні напрямки роботи для отримання аналогічного статусу. В поточному році розроблено та валідовано методику імуноферментного аналізу лютеїнізуючого гормону людини. Також розроблено та валідовано нову методику для визначення діуретиків та стимуляторів, яка дає змогу в кілька разів прискорити процес аналізу вказаних груп заборонених речовин. Ці дві методики було додано в сферу акредитації лабораторії під час чергового аудиту на відповідність міжнародному стандарту ISO 17025 у листопаді цього року.

За три останні роки НАДЦ провів 1422 тестувань допінг-проб в Україні (у тому числі: 2015 р. - 187; 2016 р. - 406; 2017 р. - 753), було виявлено 30 позитивних допінг-проб (у тому числі: 2015 р. - 5; 2016 р. - 14, 2017 р. - 11), за результатами яких дискваліфіковано 21 спортсмена (2015 р. - 5, 2016 р. - 9; 2017 р. - 7); 2015 р. - 4 - Оляновська Людмила (легка атлетика), Дубовой Олександр (пауерліфтинг), Каплієнко Олександр та Клименчук Єгор (футбол); 2016 р. - 8 - Шутенко Вячеслав, Жуковська Наталя, Павленко Дмитро (пауерліфтинг); Пономарьова Дарія (важка атлетика), Мікіцей Станіслав (футбол), Олішевська Юлія (легка атлетика), Кононенко Михайло (велоспорт), Степанюк Дарина (плавання); 2017 р. - 3 - Маркін Ігор (пауерліфтинг), Гарник Дмитро та Касьянова Ганна (легка атлетика). Розгляд ще 14 порушень триває.

Протягом 2017 року в Україні проведено тестування 773 проб (план 800), з них 753 проби сечі та 20 проб крові на біологічний паспорт спортсмена у таких видах спорту: легка атлетика - 352 проби (252 поза змаганнями та 100 на змаганнях); легка атлетика - 20 проб крові на біологічний паспорт поза змаганнями; пауерліфтинг - 80 проб (46 поза змаганнями та 34 - на змаганнях); футбол - 212 проби (109 поза змаганнями та 103 на змаганнях); стрибки у воду - 10 проб на змаганнях; гирьовий спорт - 6 проб на змаганнях; важка атлетика - 31 (13 поза змаганнями та 18 проб на змаганнях); бокс - 8 проб на змаганнях; волейбол - 2 проби на змаганнях; боротьба греко-римська - 8 проб на змаганнях; вільна боротьба (жін.) - 14 поза змаганнями; вільна боротьба (чол.) - 7 поза змаганнями; спортивна гімнастика - 12 поза змаганнями, фехтування - 11 поза змаганнями.

Всі проби відправлялися для аналізу у ВАДА акредитовані лабораторії Німеччини (м. Кельн), Австрії (м. Зейберсдорф), Польщі (м. Варшава) та Швеції (м. Стокгольм).

Питання боротьби з допінгом у спорті знаходиться в полі зору громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування, з якими співпрацює Мінмолодьспорт.

Під егідою НОК регулярно проводяться освітні заходи для спортсменів, тренерів та лікарів. Презентація антидопінгової вікторини "Змагайся чесно" відбувалася в Олімпійському домі за участі Президента НОК та олімпійських чемпіонів. Саме завдяки підтримці НОК 12 грудня цього року НАДЦ успішно провів всеукраїнський семінар "Антидопінговий контроль в спорті", де взяли участь 80 представників від федерацій та обласних управлінь у справах молоді та спорту.

Медична і юридична комісії НОК безпосередньо займаються питаннями боротьби з допінгом і розробкою рекомендацій з дотримання Антидопінгових правил НАДЦ і Кодексу.

Представники НОК є членами Дисциплінарної і Апеляційної антидопінгових комісій, що створені відповідно до правил Національного антидопінгового центру, а також входять до складу постійно діючої робочої групи Міністерства молоді та спорту, діяльність якої спрямована на боротьбу з допінгом і розробку рекомендацій суб'єктам антидопінгової діяльності в Україні.

Слід також зазначити, що за останні декілька років НОК України інвестував значні кошти в заходи з боротьби з допінгом в спорті - це закупівля обладнання для лабораторії, проведення наукових і освітніх семінарів для спортивних спеціалістів, делегування спеціалістів НАДЦ на різноманітні міжнародні заходи під егідою ВАДА, РЄ та ЮНЕСКО, фінансова підтримка співпраці з НАДО інших країн, фінансування аналізів проб українських спортсменів в акредитованих ВАДА лабораторіях, організація та проведення засідання моніторингової групи РЄ, видання тематичної літератури.

Як позитивну практику організації роботи щодо боротьби з допінгом можна зазначити діяльність національних федерацій з легкої атлетики, футболу, пауерліфтингу.

Разом з тим, робота щодо боротьби з допінгом потребує посилення та більшої уваги з боку Мінмолодьспорту, інших центральних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, національних спортивних федерацій, тренерського складу та спортсменів.

Прийнятий у 2017 році Закон України "Про антидопінговий контроль у спорті" (в новій редакції) став першим кроком на етапі приведення України у відповідність із Всесвітнім антидопінговим кодексом та дозволив здійснювати заходи з проведення аналізу допінг-проб в акредитованих ВАДА лабораторіях. У той же час постає необхідність внесення змін до зазначеного Закону з урахуванням комплексної системи боротьби з допінгом, у тому числі за участю інших центральних та місцевих органів виконавчої влади.

Для активізації роботи щодо боротьби з допінгом у спорті Мінмолодьспорт неодноразово звертався до національних спортивних федерацій, органів державного управління з питань фізичної культури і спорту обласних, Київської міської державних адміністрацій.

На лист від 15 березня 2017 року за підписом Міністра молоді та спорту до національних спортивних федерацій щодо поіменного списку спортсменів, які входять до шістки кращих в кожній дисципліні (виді програми) у виді спорту і, в подальшому, будуть знаходитися під персональним антидопінговим контролем через систему АДАМС; переліку основних змагань (чемпіонати України та змагання на Кубок України), під час яких потрібно здійснювати тестування; кількості планових допінг-проб за рахунок національної спортивної федерації; плану заходів щодо посилення антидопінгової діяльності (семінари, конференції, у тому числі міжнародні, тощо); відповідальних у національній спортивній федерації, що відповідає за питання боротьби з допінгом (контактний телефон, електронна адреса). Інформація надійшла лише від 26 національних спортивних федерацій (у тому числі 19-ти федерацій з олімпійських видів спорту та 7-ми федерацій з неолімпійських видів спорту). Лише Федерація футболу України, Федерація важкої атлетики, Союз гирьового спорту виділяють власні кошти за сплату допінг-проб. Із зазначеної кількості відповідей 9 національних федерацій з видів спорту мають план заходів щодо боротьби з допінгом (з бейсболу та софтболу, важкої атлетики, легкої атлетики, плавання, регбі, сучасного п'ятиборства, футболу, гирьового спорту, ушу). Інші національні федерації відповіді не надали.

При повторному зверненні, на лист від 22 листопада 2017 року до національних федерацій з видів спорту, запитовану інформацію надали 17 національних федерацій з олімпійських видів спорту (боротьби греко-римської, бейсболу та софтболу, регбі, волейболу, біатлону, дзюдо, баскетболу, веслувального слалому, легкої атлетики, вільної боротьби, гольфу, велоспорту, боксу, лижного спорту, альпінізму та скелелазіння, фігурного катання на ковзанах, біатлону) та з 7 неолімпійських видів спорту (гирьового спорту, підводного спорту, ушу, шахів, парашутного спорту, спортивного туризму, кіокушинкай карате). У національних федераціях з баскетболу, веслувального слалому, парашутного спорту та туризму відсутній орган, до повноважень якого віднесені питання боротьби з допінгом. Із вищезазначеної кількості національних спортивних федерацій у 6 не передбачений механізм підписання спортсменами зобов'язань щодо дотримання антидопінгового законодавства.

Національна федерація з важкої атлетики внаслідок випадків порушення антидопінгового законодавства відсторонена від участі в офіційних міжнародних змаганнях.

Листом від 15.12.2016 Мінмолодьспорт звернувся до органів державного управління з питань фізичної культури і спорту обласних, Київської міської державних адміністрацій щодо визначення відповідального в регіоні за питання боротьби з допінгом у спорті.

З 25 регіонів відповідь не надали 6 областей (Чернігівська, Харківська, Луганська, Миколаївська, Волинська, Тернопільська). І лише 12 територій надали вичерпну інформацію щодо кандидатури відповідального за питання боротьби з допінгом у регіоні. Жодна з територій не надала інформації щодо залучення коштів місцевих бюджетів на антидопінгові заходи.

На запит від 22 листопада 2017 року відповідь надійшла від 18 територій, при цьому лише в Херсонській, Черкаській та Закарпатській областях були виділені кошти на освітні програми з питань щодо боротьби з допінгом у спорті.

Лише у Волинській, Житомирській, Львівській, Луганській, Миколаївській областях наявна рубрика на офіційному сайті організації, присвячена антидопінговим питанням.

Така ситуація в роботі національних спортивних федерацій, органів управління з питань фізичної культури і спорту обласних, Київської міської державних адміністрацій щодо боротьби з допінгом у спорті свідчить про недостатню увагу до зазначеної проблематики та відсутність комплексного підходу до вирішення проблем.

За всіх вищеперерахованих обставин першочергової ваги набуває робота із реалізації комплексу заходів, спрямованих на боротьбу з допінгом у спорті, в якій задіяні Мінмолодьспорт, інші центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, національні федерації з видів спорту та інші громадські організації фізкультурно-спортивного спрямування.

ІНФОРМАЦІЯ
від органів державного управління з питань фізичної культури і спорту
обласних, Київської міської державних адміністрацій
стосовно стану роботи щодо боротьби з допінгом у спорті

№ з/п	Назва	Кількість позитивних допінг-проб у спортсменів від регіону протягом останніх 3-х років					Сума коштів, передбачена на:			Наявність питань щодо боротьби з допінгом у спорті в регіональних програмах розвитку фізичної культури і спорту (інших програмах)	Кількість проведених семінарів з питань боротьби з допінгом у спорті протягом 2017 року	Наявність рубрики щодо анти-допінгової діяльності на сайті управління	Інше
		2015	2016	2017	П.І.П.	2017	2018	освітні програми та заходи з боротьби з допінгом	проведення допінг-проб спортсменів				
1	Вінницька	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
2	Волинська	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	+	-
3	Донецька	1	4	-	+	-	-	-	-	-	1	-	-
4	Житомирська	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	+	+
5	Закарпатська	-	-	-	-	-	20,0 тис грн	22,0 тис грн	-	-	-	-	-
6	Івано-Франківська	-	-	-	-	-	0,00	0,00	-	-	-	-	-
7	Кіровоградська	-	-	-	-	2	-	-	-	-	15	+	+
8	Київська	-	-	2	+	-	-	-	+	-	2	+	-
9	Львівська	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	+	-
10	Луганська	1	1	+	-	-	-	-	-	-	2	+	-

11	Миколаївська	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	+	-	
12	Одеська	-	-	-	1	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Рівненська	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Сумська	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
15	Харківська	Управління у справах молоді та спорту обласної державної адміністрації не має правових підстав на фінансування та реалізацію роботи з боротьби з допінгом у спорті														
16	Хмельницька	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Херсонська	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,0 тис грн	-	+	-	+
18	Тернопільська	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Черкаська	Управлінням підготовлено проект змін до Програми розвитку фізичної культури і спорту в області на 2016-2020 роки, якими передбачено проведення щодо боротьби з допінгом у спорті														
20	Чернівецька	-	-	-	1	+	-	-	-	-	-	10,0 тис грн	-	-	-	-
21	м. Київ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Всього	3	7	4	4	-	20,0 тис грн	-	-	-	5	72,0 тис грн	91	6		

ІНФОРМАЦІЯ

від національних федерацій з видів спорту
стосовно стану роботи щодо боротьби з допінгом у спорті

№ з/п	Федерації	Кількість позитивних проб у спортсменів з виду спорту										Проведені семінари з питань антидопінгової діяльності		Орган у Федерації, до компетенції якого віднесені питання боротьби з допінгом		Наявність у Статуті Федерації положень, які передбачають заходи щодо боротьби з допінгом	Підписання членами Федерації зобов'язань щодо додержання вимог Антидопінгового кодексу			
		НАДЦ					ВАДА					Кількість осіб	Кількість осіб	Назва	Кількість осіб					
		2015	п.п.п.	2016	п.п.п.	2017	п.п.п.	2015	п.п.п.	2016	п.п.п.							2017	п.п.п.	
1	Федерація греко-римської боротьби України	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	2	150	+	16	+	+
2	Федерація бейсболу та софболу України	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	5	100	+	1	-	-	-
3	Федерація регбі України	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	6	180	+	5	+	+	-
4	Федерація волейболу України	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	3	218	+	7	-	-	+
5	Федерація дзюдо	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	1	70	+	5	+	+	-

